

На основу члана 15. став 1. тачка 2. Закона о енергетици („Службени гласник РС“, број 84/04) и члана 12. Статута Агенције за енергетику Републике Србије („Службени гласник РС“, број 52/05),

Савет Агенције за енергетику Републике Србије, на седници од 16. децембра 2008. године донео је

О Д Л У К У

о изменама и допунама Одлуке о утврђивању Методологије за одређивање тарифних елемената за обрачун цена електричне енергије за тарифне купце

(Одлука је објављена у "Службеном гласнику РС", бр. 116/2008 од 22.12.2008. године)

1. У Одлуци о утврђивању Методологије за одређивање тарифних елемената за обрачун цена електричне енергије за тарифне купце („Службени гласник РС“, бр. 68/06 и 18/07), у Методологији за одређивање тарифних елемената за обрачун цена електричне енергије за тарифне купце, у поглављу III ПОЈМОВИ И ДЕФИНИЦИЈЕ после става 2. додаје се нови став 3. који гласи:

„При израчунавању према формулама у овој методологији, све вредности које се изражавају у процентима се деле са 100“.

2. У поглављу IV. ОДРЕЂИВАЊЕ МАКСИМАЛНО ОДОБРЕНОГ ПРИХОДА после става 2. додаје се нови став 3. који гласи:

„Оцена оправданости трошкова се врши према природи конкретног трошка сагледавањем његове сврсисходности, провером количина и цене којом је изазван конкретан трошак, упоредном анализом трошкова енергетског субјекта заснованом на подацима о трошковима у претходном периоду и трошковима енергетских субјеката који обављају исту енергетску делатност у земљи и окружењу (*benchmarking*).“

3. Одељак IV. 1. **Заједнички трошкови, средства и остали приходи** мења се и гласи:

„IV. 1. **Заједнички оперативни трошкови, средства, трошкови амортизације и остали приходи**

Заједничким оперативним трошковима се сматрају оперативни трошкови настали ради омогућавања функционисања енергетског субјекта који обавља две или више енергетских делатности или који поред енергетске обавља и неку другу делатност, а који не могу бити директно везани ни за једно конкретно место трошка.

Заједничким средствима се сматрају средства енергетског субјекта која су неопходна за функционисање енергетског субјекта који обавља две или више енергетских делатности или који поред енергетске обавља и неку другу делатност, а која се не могу директно алоцирати на поједине делатности (нематеријална улагања осим goodwill-а, некретнине, постројења и опрема).

Заједничким трошковима амортизације се сматрају трошкови амортизације заједничких средстава настали ради омогућавања функционисања енергетског субјекта који обавља две

или више енергетских делатности или који поред енергетске обавља и неку другу делатност, а који не могу бити директно везани ни за једно конкретно место трошка.

Заједничким осталим приходима се сматрају остали приходи остварени ангажовањем заједничких средстава енергетског субјекта који се не могу директно алоцирати на поједине делатности.

Заједнички оперативни трошкови, средства, трошкови амортизације и остали приходи се распоређују на енергетску делатност за коју се утврђује максимално одобрени приход, у складу са овом методологијом (производња електричне енергије, производња електричне и топлотне енергије у комбинованом процесу, трговина на велико, односно трговина на мало) и на друге енергетске и остале делатности, на основу транспарентних правила (кључева) утврђених у складу са рачуноводственим стандардима и објективним критеријумима.“

4. У одељку IV. 2. **Производња електричне енергије** у ставу 1, у уводној реченици речи: „по производним јединицама“ бришу се, а у објашњењу формуле, речи: „ППЦК – стопа повраћаја на регулисана средства, која се обрачунава као пондерисана просечна цена капитала (у %)“, замењују се речима: „ППЦК – стопа повраћаја на регулисана средства (у %)“,

У пододељку IV. 2.1. *Оперативни трошкови*, став 1. на крају тачке 3) брише се реч: „и“ и додаје нова тачка 4) која гласи:

„4) део резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених, а који се исплаћују у регулаторном периоду,“

Досадашња тачка 4) постаје тачка 5).

У ставу 5. речи: „производним јединицама за производњу угља (коповима)“ замењују се речима: „енергетским субјектима за производњу угља“

Став 7. брише се.

У пододељку IV. 2.2. *Трошкови амортизације* став 2. мења се и гласи:

„Трошкови амортизације обухватају трошкове амортизације постојећих средстава на почетку регулаторног периода и трошкове амортизације средстава која ће бити активирана у регулаторном периоду.“

У пододељку IV. 2.3. *Регулисана средства*, став 1. алинеја 2. реч: „вредност“ замењује се речима: „нето вредност“.

У ставу 2. алинеја 3. мења се и гласи:

„- усклађености улагања са годишњим програмом пословања и планом развоја енергетског субјекта.“

У ставу 5. у објашњењу формуле, речи: „пНСУП_т – вредност нематеријалних улагања“ замењују се речима: „пНСУП_т – нето вредност нематеријалних улагања (изузев goodwill-а)“.

Став 6. мења се и гласи:

„Вредност регулисаних средстава на крају регулаторног периода се обрачунава према следећој формули:

$$кРС_T = пРС_T - АРС_T + ДСУП_T - НОПС_T - ДСБН_T - ДНСУП_T$$

где су:

- APC_t – трошкови амортизације регулисаних средстава који не укључују трошкове амортизације средстава прибављених без накнаде у периоду t који се обрачунавају на начин утврђен овом методологијом (у динарима),
- ΔСУП_t – промена вредности нематеријалних улагања (изузев goodwill-a), некретнина, постројења и опреме у припреми и аванса датих за њихову набавку у периоду t, увећана за нето вредност нематеријалних улагања (изузев goodwill-a), некретнина, постројења и опреме у припреми и аванса датих за набавку истих на почетку регулаторног периода, а која ће бити активирана у периоду t (у динарима),
- НОПС_t – нето вредност средстава која су отуђена и/или трајно повучена из употребе у периоду t (у динарима),
- ΔСБН_t – промена вредности средстава прибављених без накнаде у периоду t (у динарима),
- ΔНСУП_t – промена вредности нематеријалних улагања (изузев goodwill-a), некретнина, постројења и опреме у припреми и аванса датих за њихову набавку која неће бити активирана у периоду t или која нису оправдана и/или ефикасна (у динарима)“.

Пододељци IV. 2.4. *Стопа повраћаја на регулисана средства* и IV.2.5. *Пенал за нерасположивост по основу прекопланске стопе еквивалентних принудних застоја*, мењају се и гласе:

„IV. 2.4. *Стопа повраћаја на регулисана средства*

Стопа повраћаја на регулисана средства утврђује се као пондерисана просечна реална цена капитала.

Пондерисана просечна реална цена капитала је пондерисани просек стопе повраћаја на сопствени капитал и пондерисане просечне стопе повраћаја на позајмљени капитал, према пондерима од 40% за сопствени капитал и 60% за позајмљени капитал и обрачунава се пре опорезивања према следећој формули:

$$\text{ППЦК} = (\text{СК} * \text{ЦСК}) / (1 - \text{СП}) + \text{ПК} * \text{ЦПК},$$

при чему је $\text{СК} + \text{ПК} = 1$

где су:

- ППЦК – стопа повраћаја на регулисана средства (у %),
- СК – учешће сопственог капитала у финансирању регулисаних средстава (у %),
- ЦСК – реална цена сопственог капитала после опорезивања (у %),
- СП – стопа пореза на добит према важећим законским прописима (у %),
- ПК – учешће позајмљеног капитала у финансирању регулисаних средстава (у %),
- ЦПК – пондерисана просечна реална цена позајмљеног капитала (у %).

Реална цена сопственог капитала после опорезивања треба да одражава специфични ризик предузећа, ризик земље и преовлађујуће услове прибављања капитала на финансијском тржишту у регулаторном периоду.

Позајмљени капитал у смислу овог пододељка представља збир дугорочних обавеза и краткорочних финансијских обавеза којима се финансирају регулисана средства.

Реална цена позајмљеног капитала се рачуна као пондерисана просечна реална каматна стопа на укупно позајмљена средства, при чему се као пондери узимају учешћа

позајмљених средстава у укупно позајмљеним средствима. Реална цена позајмљеног капитала се признаје до нивоа цене обазриво и рационално позајмљених средстава.

IV. 2.5. Пенал за нерасположивост по основу прекопланске стопе еквивалентних принудних застоја

Пенал за нерасположивост по основу прекопланске стопе еквивалентних принудних застоја утврђује се на основу остварене и планиране стопе еквивалентних принудних застоја и обрачунава се применом следеће формуле:

$$ПЗН_t = РК_{t-2} * \{1 - [(1 - ОСПЗ_{t-2}) / (1 - ПСПЗ_{t-2})]\}$$

где су:

ПЗН_t – пенал за нерасположивост у периоду t по основу прекопланске стопе еквивалентних принудних застоја у периоду t-2 (у динарима),

РК_{t-2} – део максимално одобреног прихода који се надокнађује из тарифног елемента „расположиви капацитет“ у периоду t-2 (у динарима),

ОСПЗ_{t-2} – остварена стопа еквивалентних принудних застоја у периоду t-2 (у %).

ПСПЗ_{t-2} – планирана стопа еквивалентних принудних застоја у периоду t-2 (у %).

Ако енергетски субјект приликом подношења захтева за давање мишљења на цене располаже подацима о стопама еквивалентних принудних застоја остварених у t-1 регулаторном периоду, пенал за нерасположивост се израчунава на основу података из t – 1 регулаторног периода, односно претходних регулаторних периода за које корекција није извршена.

Уколико је остварена стопа еквивалентних принудних застоја мања од планиране стопе еквивалентних принудних застоја, настало одступање се не обрачунава, односно ПЗН_t = 0.“

У пододељку IV. 2.6. *Остали приходи*, у ставу 1. речи: „властитих учинака, приходи од продаје средстава, разграничени део прихода периода по основу реализације донираних средстава“, замењују се речима: „учинака и робе, приходи од продаје средстава“.

Пододељак IV. 2.7. *Корекциони елемент*, мења се и гласи:

„IV. 2.7. Корекциони елемент

Корекциони елемент је вредносни израз (новчани износ) којим се умањује или увећава максимално одобрени приход у регулаторном периоду (t), за износ одступања оствареног прихода према годишњем финансијском извештају енергетског субјекта за t-2 регулаторни период од оправданог прихода за t-2 регулаторни период обрачунавог на начин утврђен овом методологијом а на основу остварених енергетских величина и вредности оправданих трошкова и осталих прихода остварених у t-2 регулаторном периоду, односно у претходним регулаторним периодима за које корекција није извршена.

Корекциони елемент се обрачунава према следећој формули:

$$КЕ_t = (ОППР_{t-2} - ОПР_{t-2}) * (1 + И_{t-2})$$

где су:

t – регулаторни период,

КЕ_t – корекциони елемент у периоду t (у динарима),

- ОПР_{т-2} – оправдани приход по основу обављања енергетске делатности у периоду т-2, обрачунат у складу са овом методологијом на основу остварених енергетских величина и вредности оправданих трошкова и осталих прихода (у динарима),
- ОПР_{т-2} - остварени приход по основу обављања енергетске делатности у периоду т-2 (у динарима),
- И_{т-2} – индекс раста цена на мало у Републици Србији у периоду т-2, према објављеном податку органа надлежног за послове статистике (у %).

У случају из ст. 1. и 2. овог пододељка, корекциони елемент се не примењује приликом обрачуна максимално одобреног прихода за прва два регулаторна периода.

Ако су приликом подношења предлога акта о ценама електричне енергије за тарифне купце, познати подаци о оствареним енергетским величинама и израђени финансијски извештаји за т-1 регулаторни период, корекциони елемент се израчунава на основу података из т-1 регулаторног периода, односно претходних регулаторних периода за које корекција није извршена. У овом случају се корекциони елемент не примењује приликом обрачуна максимално одобреног прихода за први регулаторни период.

У случају да се регулисане цене нису примењивале од почетка првог регулаторног периода, корекциони елемент се обрачунава само за део првог регулаторног периода у коме су се регулисане цене примењивале, под условом да су израђени финансијски извештаји за део првог регулаторног периода у коме су се регулисане цене примењивале. Када нису израђени финансијски извештаји за део првог регулаторног периода у коме су се регулисане цене примењивале, остварени приход се обрачунава, у делу првог регулаторног периода у коме се нису примењивале регулисане цене, применом регулисаних цена.

Први регулаторни период у смислу овог пододељка је календарска година у којој су, у складу са Законом о енергетици, примењене цене електричне енергије за тарифне купце (регулисане цене), одређене на начин утврђен овом методологијом.“

5. У одељку: IV. 4. **Трговина на велико**, у пододељку IV. 4.1. *Оперативни трошкови* у ставу 1. на крају тачке 3) брише се реч: „и“ и додаје нова тачка 4) која гласи:

„4) део резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених, а који се исплаћују у регулаторном периоду,“

Досадашња тачка 4) постаје тачка 5).

Став 3. брише се.

У пододељку IV. 4.2. *Трошкови амортизације* став 2. мења се и гласи:

„Трошкови амортизације обухватају трошкове амортизације постојећих средстава на почетку регулаторног периода и трошкове амортизације средстава која ће бити активирана у регулаторном периоду“.

Пододељак IV. 4.4. *Корекциони елемент*, мења се и гласи:

„IV. 4.4. *Корекциони елемент*

Корекциони елемент је вредносни израз (новчани износ) којим се умањује или увећава максимално одобрени приход у регулаторном периоду (т), за износ одступања оствареног прихода према годишњем финансијском извештају енергетског субјекта за т-2 регулаторни период од оправданог прихода за т-2 регулаторни период обрачунатог на начин утврђен овом методологијом а на основу остварених енергетских величина и вредности оправданих трошкова

остварених у т-2 регулаторном периоду, односно у претходним регулаторним периодима за које корекција није извршена.

Корекциони елемент се обрачунава према следећој формули:

$$KE_T = (ОППР_{T-2} - ОПР_{T-2}) * (1 + I_{T-2})$$

где су:

- т – регулаторни период,
- KE_T – корекциони елемент у периоду т (у динарима),
- ОППР_{T-2} – оправдани приход по основу обављања енергетске делатности у периоду т-2, обрачунат у складу са овом методологијом на основу остварених енергетских величина и вредности оправданих трошкова (у динарима),
- ОПР_{T-2} – остварени приход по основу обављања енергетске делатности у периоду т-2 (у динарима),
- I_{T-2} – индекс раста цена на мало у Републици Србији у периоду т-2, према објављеном податку органа надлежног за послове статистике (у %).

У случају из ст. 1. и 2. овог пододељка, корекциони елемент се не примењује приликом обрачуна максимално одобреног прихода за прва два регулаторна периода.

Ако су приликом подношења предлога акта о ценама електричне енергије за тарифне купце, познати подаци о оствареним енергетским величинама и израђени финансијски извештаји за т-1 регулаторни период, корекциони елемент се израчунава на основу података из т-1 регулаторног периода, односно претходних регулаторних периода за које корекција није извршена. У овом случају се корекциони елемент не примењује приликом обрачуна максимално одобреног прихода за први регулаторни период.

У случају да се регулисане цене нису примењивале од почетка првог регулаторног периода, корекциони елемент се обрачунава само за део првог регулаторног периода у коме су се регулисане цене примењивале, под условом да су израђени финансијски извештаји за део првог регулаторног периода у коме су се регулисане цене примењивале. Када нису израђени финансијски извештаји за део првог регулаторног периода у коме су се регулисане цене примењивале, остварени приход се обрачунава, у делу првог регулаторног периода у коме се нису примењивале регулисане цене, применом регулисаних цена.

Први регулаторни период у смислу овог пододељка је календарска година у којој су, у складу са Законом о енергетици, примењене цене електричне енергије за тарифне купце (регулисане цене), одређене на начин утврђен овом методологијом.“

6. У одељку IV. 5. **Трговина на мало**, пододељци IV. 5.1. *Оперативни трошкови* и IV. 5.2. *Трошкови амортизације бришу се.*

Досадашњи пододељци IV. 5.3. *Трошкови набавке електричне енергије*, IV. 5.3. а) *Трошкови коришћења система за пренос*, IV. 5.4. *Трошкови коришћења система за дистрибуцију* и IV. 5.5. *Накнада на име ризика наплате потраживања*, постају пододељци IV. 5.1, IV. 5.2, IV. 5.3. и IV. 5.4.

Досадашњи пододељак IV. 5.6, који постаје пододељак IV. 5.5, мења се и гласи:

„IV. 5.5. *Значење осталих елемената формуле*

Значење осталих елемената формуле за израчунавање максимално одобреног прихода енергетског субјекта који обавља делатност трговине на мало идентично је значењима утврђеним овом методологијом код израчунавања максимално одобреног прихода енергетског

субјекта који обавља делатност трговине на велико, с тим што се у обрачуну примењују вредности које одговарају делатности трговине на мало.“

7. У поглављу VI. РЕГУЛАТОРНИ ПЕРИОД, у ставу 2. на крају брише се тачка и додају речи: „(календарска година). Документација и подаци на основу којих се одређује максимално одобрени приход енергетског субјекта достављају се Агенцији за енергетику Републике Србије, по правилу, 45 дана пре подношења предлога акта о ценама на мишљење.“

8. Ова одлука се објављује у „Службеном гласнику Републике Србије“, а примењиваће се од 1. јануара 2009. године.

Број: 703/2008-Д-И/10

У Београду, 16. децембра 2008. године

Савет Агенције за енергетику Републике Србије

Председник Савета

Љубо Маћић